

Беляев С.Б.

Харьковская гуманитарно-педагогическая академия
Харьковского областного совета

ОПРЕДЕЛЕНИЕ МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЙ ОСНОВЫ СОЗДАНИЯ СИСТЕМЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ К РАЗРАБОТКЕ И ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы конкретизации методологической основы для создания системы профессиональной подготовки будущих учителей к разработке и использованию педагогических технологий. В качестве основы научного поиска используется как результат анализа сути и содержания педагогических технологий, так и задачи системы профессиональной педагогической подготовки – овладение теоретическими знаниями о сути технологий в образовании, а также накопление приемов использования педагогических технологий. Ведущей является идея интеграции системного, деятельностного и технологического подходов.

Ключевые слова: системный подход, деятельностный подход, технологический подход, профессиональная педагогическая подготовка.

Belyaev S.B.

Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy
of Kharkiv Regional Council

DEFINING THE METHODOLOGICAL BASIS OF THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL PREPARATION SYSTEM AIMING TO ELABORATE AND APPLY EDUCATIONAL TECHNOLOGIES

Summary

The article discusses the idea of clarifying the methodological basis of the creation of a system of professional training of the future teachers. Some factors as results of analysis of the essence and the content of pedagogical technologies, tasks of the system of professional teacher training (acquire theoretical knowledge about the essence of the technology in education, accumulate techniques of application of educational technologies), are at the basis of the present scientific research. The leading idea is the integration of system, activity and technological approaches.

Keywords: system approach, activity approach, process approach, professional training for teachers.

УДК 377.1

ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПТНЗ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Богдадук М.В.

Львівський науково-практичний центр
Інституту професійно-технічної освіти
Національної академії педагогічних наук України

У статті обґрунтовано необхідність філософсько-методологічної, соціально-економічної, суспільно-політичної та психолого-педагогічної роботи в професійно-технічних навчальних закладах, яка є однією з умов забезпечення продуктивності професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників художнього профілю.

Ключові слова: філософсько-методологічні, соціально-економічні, суспільно-політичні, художні промисли.

Професійно-художня освіта відіграє важливу роль у відродженні й розвитку народного мистецтва. Як складова цілісної системи професійної освіти вона забезпечує підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних на ринку праці фахівців художнього профілю, зокрема з професій художніх промислів і ремесел, а також створює певні умови для творчого розвитку особистості, формування духовних цінностей, національної свідомості, художнього мислення і культури професійної ді-

яльності на основі оволодіння історико-культурною спадщиною народного мистецтва [1, с. 7-11].

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку системи професійно-технічної освіти проходить в складних умовах. Це пов'язано із зростаючими вимогами до якості підготовки кваліфікованих робітників з боку системи професійної освіти, ринку праці, економічними ризиками, демографічними проблемами. Соціально-економічне становище молоді тісно пов'язане із станом суспільства. У цих умовах за-

клади професійно-технічної освіти не можуть вирішити завдання власного розвитку для максимального якісного надання освітніх послуг населенню.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженню питань розвитку професійно-технічної освіти присвячено праці Н. Ничкало [2, с. 7-8], С. Ніколаєнка [3, с. 5-7], В. Радкевич [4, с. 5-7], О. Гаврилук [5, с. 32-35].

Мета статті. Динамічний характер розвитку соціально – економічних процесів у сучасних умовах визначає потребу систематизації існуючих та формулювання нових положень відносно визначення тенденцій, особливостей та перспективи напрямків розвитку професійно-технічної освіти. Слід визначити напрямки реформування системи професійно-технічної освіти відповідно до актуальних викликів сьогодення [6, с. 15-23].

Виклад основного матеріалу. Для споживача освітніх послуг в умовах ринкової економіки важливе те, як саме працюватиме молодий фахівець, а не рівень сформованих в нього теоретичних знань. Зникла система розподілу та працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів, з'явилися недержавні підприємства, керівники яких почали висувати жорсткі вимоги не лише до рівня освіти, але і до особових, ділових, етичних якостей фахівців, що приймаються на роботу. Тому власне знання і уміння повинні стати проміжним, опосередкованим результатом навчання, а кінцевим результатом стає сама професійна діяльність.

Серед основних тенденцій розвитку професійно-технічної освіти на даний час слід виокремити дві: стандартизація і варіативність. Стандартизація освіти виступає як тенденція, що характеризує систему обмежень, які накладаються на варіативність освіти у зв'язку з необхідністю забезпечення рівності можливостей навчатися. Варіативність розглядається як здатність освіти відповідати мотивам, можливостям і індивідуальним запитам різних груп учнів, а також як можливість управління змінами, інноваціями в єдиному освітньому просторі, як адекватне реагування на зміну зовнішнього середовища шляхом вдосконалення механізмів управління і самоврядування. В цілому, стандартизація і варіативність професійно-технічної освіти сприяють як соціалізації і індивідуалізації учнів, так і управлінню функціонуванням та змінами в системі освіти на різних рівнях [7, с. 334].

Заклади системи професійно-технічної освіти вперше за роки незалежності України мають змогу продемонструвати результати професійної підготовки фахівців художнього профілю. Саме тому охорона, відродження, збереження і розвиток народних художніх промислів стало одним із пріоритетних обов'язків молодого незалежної держави. Законодавство України про народні художні промисли базується на Конституції України і складається з Основ законодавства України про культуру, Закону «Про народні художні промисли» (2004), інших нормативно-правових актів.

Закон України «Про народні художні промисли» регулює правові, організаційні та економічні відносини у галузі народних художніх промислів, визначає статус суб'єктів народних художніх промислів, засади їх діяльності і спрямований на охорону, відродження, збереження та розвиток народних художніх промислів як важливої складової духовної культури українського народу. За Законом, народний художній промисел – «творча та виробнича діяльність, метою якої є створення художніх виробів декоративно-вжиткового призначення, що здійснюється на основі колективного освоєння і спадкоємного розвитку традицій народного мистецтва у

певній місцевості в процесі творчої праці майстрів народних художніх промислів» [8, с. 199].

Проте за результатами дослідження стану ПТНЗ художнього профілю виявлено, що більшість положень цього закону не виконуються. А саме здійснення інвестиційних проектів у галузі народних художніх промислів та діяльність суб'єктів народних художніх промислів шляхом пільгового оподаткування і кредитування, а також основна маса майстрів позбавлена робочих місць і соціального захисту, кількісне скорочення осередків традиційного мистецтва. Вище вказані проблеми визначаються недосконалістю нормативно-правової бази. Даний комплекс проблем вимагає від держави цілеспрямованих дій щодо збереження та розвитку народних художніх промислів і має розглядатися як складова державної культурної політики. В Україні відсутній єдиний державний координаційний центр, який би проводив постійний моніторинг і аналіз стану осередків народних промислів.

З огляду на необхідність збереження автентичності та унікальності народних промислів України, їх охорони та подальшого розвитку Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням схвалив Концепцію Державної програми збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на 2006-2010 роки.

Концепцією передбачено основні шляхи розв'язання проблеми занепаду розвитку народних художніх промислів в Україні. Зокрема, передбачається надання державної підтримки суб'єктам підприємницької діяльності у галузі народних художніх промислів, оновлення матеріально-технічної бази існуючих та будівництво нових підприємств народних художніх промислів, впровадження нових технологій виробництва.

Втілення положень Концепції створить підґрунтя для відродження традицій народних художніх промислів, створить умови для подальшого культурного розвитку України та духовного збагачення українського суспільства. Із метою відродження традиційного народного мистецтва та народних художніх промислів, підвищення ефективності державного управління у сфері збереження традиційних осередків народних художніх промислів, створення сприятливих умов для творчості народних майстрів та на підтримку ініціативи Національної ради з питань культури і духовності, Президент України В. Ющенко підписав Указ від 6 червня 2006 року «Про заходи з відродження традиційного народного мистецтва та народних художніх промислів в Україні».

Указом центральній і місцевій владі доручено здійснити заходи з відродження національних художніх центрів і центрів народних промислів, зокрема, у містах Богуслав, Косів, селищах Опішня, Петриківка, Решетилівка та ін. Для молодих майстрів передбачено введення щорічних грантів Президента України. Також В. Ющенко доручив уряду спільно з міською владою вирішити питання про створення у Києві Всеукраїнського науково-інформаційного центру з питань розвитку традиційного народного мистецтва та народних художніх промислів. Уряду також доручено вжити заходів з відновлення традиційних ринків збуту виробів народних промислів. З 2007 року передбачено видання книжкової серії «Скарби народного мистецтва» [9, с. 3].

На вдосконалення підготовки кадрів для народних художніх промислів спрямована «Державна програма збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на період до 2010 року», затверджена Кабінетом Міністрів України (поста-

нова № 768 від 23.05.2007 р.). Виконання Програми дасть змогу: зберегти, відродити та забезпечити подальший розвиток традиційних народних художніх промислів, що сприятиме підвищенню рівня духовності суспільства; удосконалити нормативно-правову базу з питань збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів; відновити систему професійно-технічної освіти у галузі народних художніх промислів, що стане важливим фактором естетичного виховання та навчання дітей і молоді; відродити близько 30 осередків народних художніх промислів, зокрема у таких видах виробництва, як художня кераміка, гончарство, художнє ткацтво, художня обробка дерева, художня обробка каменю, декоративний розпис, художнє плетіння з рослинних матеріалів; забезпечити прибутковість галузі народних художніх промислів та збільшити обсяг експорту художніх виробів; створити майже 30 тис. нових робочих місць (переважно в регіонах з високим рівнем безробіття), у тому числі 25 тис. – у сільській місцевості; підвищити рівень працевлаштування людей з обмеженими фізичними можливостями, які зможуть працювати в домашніх умовах; забезпечити ефективну координацію діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових установ, а також громадських організацій щодо збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів. [10, Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 768].

До важливих педагогічних умов, що сприяють художній майстерності віднесено нові технології навчання, дослідно-пошукова діяльність, взаємозв'язок сучасного з минулим і майбутнім у художній культурі, самоаналіз і самооцінка результатів власної діяльності, залучення майбутніх фахівців художнього профілю у конкурсах професійної майстерності.

Ефективність навчання художнього профілю полягає в індивідуальному підході до кожної особи, а саме коли учні освоюють техніку ручного виготовлення художніх виробів. Щоб забезпечити якісну підготовку учнів ПТНЗ художнього профілю потрібно, щоб педагоги мали педагогічну і художню освіту та досконало володіли методологією та технологією. Вагоме значення у розвитку творчої особистості набуває позаурочна система, гурткова робота, художня самодіяльність. Система навчально-методичної документації і засобів навчання сприяє якісній підготовці фахівців художнього профілю. Виникли сучасні технології навчання: модульно-рейтингове навчання, де поетапно вивчають навчальний матеріал і краще володіють відповідною кваліфікацією з художнього профілю. Також проводиться навчання за проектними технологіями тематичними модулями, інтегрованими курсами, де відбувається взаємозв'язок загально-художнього та спеціального навчального матеріалу. Науково методичне забезпечення навчально-виробничого процесу потребує удосконалення матеріально-технічної бази ПТНЗ художнього профілю. Важливим значенням в навчальному процесі є впровадження дидактичних засобів навчання – підручників, методичних матеріалів, так і технічних – комп'ютерної техніки, відеотехніки. Комп'ютерне забезпечення для кожного робочого місця удосконалює професійну діяльність. Використання засобів дидактичного і комп'ютерного тестування найбільше відповідає критеріям якості під час визначення рівня засвоєння теоретичних знань і практичних умінь та навичок. Випускники ПТНЗ художнього профілю долучилися до зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень.

Важливим поштовхом інноваційної діяльності ПТНЗ художнього профілю стало виховання учнів на засадах національної культури, патріотизму, моралі. Необхідно впроваджувати в життя ті педагогічні ідеї, які накопичив наш народ впродовж тисячоліть. Одним з найбільш ефективних шляхів національного виховання молоді є формування естетичного відношення до народного мистецтва. Сприйняття прекрасного, моралі та інші переживання утворюються завдяки усвідомленню цінностей вищого ґатунку, що відображають мистецтво. Контакти з народною творчістю привчають до спостережень, збагачують увагу, розвивають пам'ять і мислення, впливають на формування поглядів, волі, естетичних смаків, стимулюють інтелектуальну діяльність. Пізнання української культурно-мистецької спадщини додає студентам емоції, багатства вражень, закріплює навички, уміння, знання, розвиває культуру мови, поведінки – складові національного виховання [11, с. 29-33]. Національна культура та національно-культурна відповідальність – головні складові виробничого персоналу підприємств народних промислів і ремесел. Вони методологічно визначають характер їх професійних дій і соціальної поведінки. Також можна виокремити проблему виховання у молодого покоління нашої держави, зокрема учнів професійно-технічних навчальних закладів художнього профілю, бережного ставлення до традицій українського мистецтва як такої національної цінності, яку вони у майбутньому презентуватимуть суспільству.

На думку В. О. Радкевич: у професійно-художній освіті необхідно приділити належну увагу як підготовці учня ПТНЗ на основі його внутрішнього потенціалу до виготовлення художніх виробів на засадах культурно-історичних цінностей і технологічних досягнень українського народу, так і розвитку особистості майбутнього фахівця [12, с. 43-47].

Основним шляхом передачі художнього мистецтва була «робота за зразком», головними прийомами якої були: копіювання простих малюнків, виконання робіт за малюнком з поступовим удосконаленням змісту роботи, вивчення різних видів орнаменту, знання природи, її натуральних кольорів, можливостей використання натуральних матеріалів для виготовлення виробів. Цеховими Статутами визначалося: які саме і скільки виробів буде виготовлено учнями, їхні розміри, форми і колір, кількість майстрів і підмайстрів, кількість робітників та учнів, яких мав право тримати майстер, строки учнівства, кількість сировини, інструментів і матеріалів, тривалість робочого дня. [13, с. 25].

Наприкінці XIX століття в Україні почали створюватися і набули поширення курси з традиційних художніх ремесел, пересувні навчальні майстерні і спеціальні школи. В цей час навчальними програмами художніх ремісницьких шкіл передбачалося: навчання грамоти, основ ремесла, прийомом академічного малюнка. Викладачами були майстри, які навчали як потрібно працювати з матеріалом, а також спеціалісти – художники, які показували композиційні схеми, риси художнього стилю, закони гармонії кольорів. Проте, на початку XX виник новий напрям у виготовленні художніх виробів – набували розвитку художні промисли, на базі яких створювалися ремісничі школи, де пізніше переформувувались у художні промислові училища і технікуми.

Зауважимо також, що методика викладання загально-художніх дисциплін (малюнка, живопису, скульптури) відставала внаслідок перебільшення ролі натурального малюнка. Враховуючи специфіку

розвитку художніх промислів, зокрема художньої народної вишивки, особливого значення надавалось ручній праці та спеціальним вправам для рук.

Головним критерієм, за яким вибір можна віднести до виробів художніх промислів, є наявність у виробничому процесі творчої праці високої художньої якості. Специфіка визначення цих критеріїв полягає в тому, що в основі виробництва традиційних виробів художніх промислів лежить ручна праця робітників високої художньої кваліфікації, праця творча, що і визначає в кінцевому підсумку художню цінність виробів, яка неможлива без «художнього дару» робітників і, безумовно, спеціальної професійної освіти. Зауважимо, що основним мотивом успішної професійної діяльності майбутнього майстра народних художніх промислів є сформований стійкий професійний інтерес, що є важливою умовою формування художньої майстерності.

Відомо, що функції робітника на художніх підприємствах мають яскраве самовираження, а його кваліфікація формується під впливом творчого колективу майстрів у напрямі відповідних традицій і технологічних прийомів. Отже, ручна творча праця характеризується високою кваліфікацією, творчим потенціалом, знанням художніх традицій промислу, високою технічною майстерністю, що є вихідними критеріями тарифікації праці [14, с. 84-87].

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що відсутність капітальних видатків, недостатнє матеріальне й науково-методичне забезпечення стримувало розвиток професійно-художньої освіти, але на початку ХХІ століття в розвитку ПТНЗ відбулися зміни. Цьому сприяло створення нормативно-правової бази в галузі народних художніх промислів і підготовка фахівців із високим рівнем професійної компетентності та національної свідомості.

Список літератури:

1. Радкевич В.О. Педагогічні умови професійного навчання учнів ПТНЗ художнього профілю на засадах народного мистецтва / В. О. Радкевич / Професійно-технічна освіта. – 2003. – № 4. – С. 7-11.
2. Ничкало Н. Профтехосвіта і ринок праці: старі й нові проблеми / Н. Ничкало // Педагогічна газета. – 2005. – № 12. – С. 7-8.
3. Ніколаєнко С. Інноваційний розвиток профтехосвіти / С. Ніколаєнко // Професійно-технічна освіта. – 2007. – № 3. – С. 5-7.
4. Радкевич В. Дослідницькі засади діяльності педагога професійної школи / В. Радкевич // Проф.-техн. освіта. – 2006. – № 4. – С. 5-7.
5. Гаврилук О. Сучасні технології навчання – оновлення освітнього процесу в профтехучилищі / О. Гаврилук // Рідна шк. – 2000. – № 12. – С. 32-35.
6. Родіонова Н.М. Стан та перспективи розвитку системи професійної підготовки кваліфікованих робітників / Н.М. Родіонова // Професійно-технічна освіта. – 2004. – № 5. – С. 15-23.
7. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика / С.У. Гончаренко, Н.Г. Ничкало, В.Л. Петренко ; під ред. Н.Г. Ничкало. – Хмельницький: Технологічний ун-т Поділля, 2002. – 334 с.
8. Закон України «Про народні художні промисли» [Законом України від 3 лютого 2004 року № 1407-IV. – Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 41. – С. 199].
9. Народні промисли – справа державна. / Інф. / – День. – 2006. – 7 черв.
10. Про затвердження Державної програми збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на період до 2010 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 768. [електронний ресурс]. – Режим доступу до документа : <<http://www.kmu.gov.ua/~kmu/control/uk/cardnpd>>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
11. Власова О. До проблем виховання молоді засобами народного мистецтва / О. Власова // Вісник. – 2001. – С. 29-33.
12. Радкевич В.О. Концепція професійно-художньої освіти / Валентина Радкевич // Проф.-техн. освіта. – 2000. – № 2. – С. 43-47.
13. Радкевич В.О. Науково-педагогічне забезпечення професійного навчання майбутніх робітників і майстрів народних ремесел: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / КДУ ім. Т.Г. Шевченка. – К., 1995. – 25 с.
14. Радкевич В.О. Теоретичні і методичні засади професійного навчання у закладах профтехосвіти художнього профілю: Монографія / В.О. Радкевич; за ред. Н.Г. Ничкало. – К.: УкрІНТЕІ, 2010. – С. 84-87.

Богдаюк М.В.

Львовский научно-практический центр
Института профессионально-технического образования
Национальной академии педагогических наук Украины

ФИЛОСОФСКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ, СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ, ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ РАЗВИТИЯ ПТНЗ НАРОДНЫХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПРОМЫСЛОВ В ЗАПАДНОЙ УКРАИНЕ ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ ХХ – НАЧАЛА ХХІ СТОЛЕТИЯ

Аннотация

В статье обосновано необходимость философско-методологической, социально-экономической, общественно-политической и психолого-педагогической работы профессионально-технических учебных заведений, которая является одним из условий обеспечения продуктивности профессиональной подготовки будущих квалифицированных рабочих художественного профиля.

Ключевые слова: философско-методологические, социально-экономические, общественно-политические, художественные промыслы.

Bogdadiuk M.V.

Lviv Scientific and Practical Center,
Institute of Vocational and Technical Education,
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

PHILOSOPHICAL, METEOROLOGICAL, SOCIAL, ECONOMIC, POLITICAL, PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CONDITION DEVELOPMENT IN VOCATIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS NATIONAL ARTISTIC TRADE IN WESTERN UKRAINE THE END 20TH AND HALF OF THE 21 CENTURICS

Summary

Paper grounds the necessity philosophical, meteorological, social, economic, political, psychological and pedagogical works in vocational educational institutions as one of the conditions to provide productivity of professional training of the future qualified workers of art specialties.

Keywords: philosophical, meteorological, social, economic, political, artistic trade.

УДК 377.44

КОУЧИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ОСОБИСТІСНО-РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ

Бородієнко О.В.

Інститут професійно-технічної освіти
Академії педагогічних наук України

Музичко Л.В.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Обґрунтовано доцільність використання коучингу як технології особистісно-розвивального навчання в системі професійної освіти. Розширено та доповнено бачення концепції освітнього коучингу. Виділено системи, взаємодія в рамках яких може бути зреалізована із застосуванням коучингового підходу. Схарактеризовано специфічні компетентності педагога, розвиток яких є необхідним для реалізації коучингової взаємодії в індивідуальному та груповому форматі. Акцентовано увагу на специфіці використання таких інструментів коучингу, як рівні слухання та зворотній зв'язок.

Ключові слова: особистісно-розвивальне навчання, коучинг, професійна освіта, педагогічна технологія, глибинне слухання, продуктивний зворотній зв'язок.

Постановка проблеми. Сучасний етап суспільно-економічного розвитку нашої країни вимагає від вітчизняної педагогіки вдосконалення підходів та принципів організації процесу навчання, що давало б можливість: забезпечувати такий рівень фахової підготовки спеціалістів, який визнаватиме високий потенціал конкурентоздатності на ринку праці; створювати у системі професійної освіти умови для формування професійно обізнаної, вмотивованої до навчально-пізнавальної діяльності, здатної до саморозвитку особистості; формувати у майбутніх спеціалістів такі необхідні в сучасних реаліях компетентності, як професійна мобільність, комунікативна компетентність, адаптивність до змін, відповідальність за результати власної професійної діяльності та розвитку, управління особистою ефективністю. Викликом сучасності є здатність особи до швидких змін (адаптація до нових умов виконання діяльності, підвищення професійної компетентності тощо). Остання умова потребує наявності технологій, зокрема і в освіті, що здатні забезпечити людині саме такі зрушення.

Окрім того, зміна парадигми навчання з предметної на особистісно-зорієнтовану (яка сама по собі не є самоціллю, а є віддзеркаленням неоліберальної педагогіки та дає можливість пошуку нових можливостей актуалізації особистісного потенціалу)

актуалізує необхідність пошуку нових педагогічних технологій та методів навчання, які б забезпечили можливість реалізації завдань сучасної педагогіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури [1, 5, 6, 9] та власний педагогічний досвід авторів в системі професійно-технічної, вищої та корпоративної освіти дає змогу стверджувати, що такою інноваційною для педагогіки технологією, яка дасть змогу задіяти особистий потенціал тих, хто навчається, сформувати у них готовність та здатність до самостійної навчально-пізнавальної діяльності, згенерувати вміння використовувати всі можливі ресурси для досягнення поставлених цілей та реалізації завдань, вміння самостійно здійснювати, коригувати та контролювати свою діяльність, є коучинг [6].

Маючи всі ознаки педагогічної технології, оскільки є моделлю спільної педагогічної діяльності з проектування, організації та проведення навчального процесу з безумовним забезпеченням комфортних умов для учнів і вчителя, коучинг може бути органічно «вписаний» в структуру різноманітних форм організації навчальних занять, а також реалізації інших видів взаємодії суб'єктів педагогічного процесу в системі професійної освіти.

Аналіз літературних джерел, у яких досліджуються різноманітні аспекти зазначеного кола про-